

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ES A MEGYEI GAZDASÁGI-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilttéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt,
— évnegyedre 1 frt 50 kr
Községeknek, egész évre előfizetve 5 frt.

Hirdetési díjak:

egy 30 négyzög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja
50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.

A nevelés és oktatás.

Deés, 1888. szeptember 7.

Ha eddig is nagy gondot adott a szülőknek határozni azon fontos kérdés felett, hogy miféle pályára neveljék gyermekeiket, e gond ma sokszorta nagyobb teherrel nehezedik lelkükre, mert érzik a felelősséget, hogy helytelen választások és rossz tanácsok által a legkedvesebbjeiknek egész jövőjét tehetik tönkre.

A világ azon nagyszerű közgazdasági átalakulásai, melyek éppen a mi napjainkra estek, bizonytalan jövőjüvé tették a nálunk régóta megszokott életpályákat, s különösen bizonytalan jövőjüvé tették azt a foglalkozást, mely eddig hazánk legnagyobb részének nemcsak biztos, de tisztességes megélhetést is nyújtott, t. i. a mezőgazdasági foglalkozást.

De azért mi még a mostani nehéz időkben sem tanácsolhatjuk, a mi nagyon népszerű eszme kezdett már lenni nálunk, hogy t. i. azok, kiknek legalább annyi földbirtokaik vannak, a mennyiből egy-két kis család tisztességesen megélhet, saját szellemi s anyagi erőinek megfeszítése után: e birtokaikat bérbe adva, gyermekeiket más életpályára igyekezzenek nevelni, mert messze van még az az idő, midőn hazánkban is teljes biztonsággal számíthatnánk az u. n. ipari és kereskedelmi pályák szép jövőjére; a tisztviselői pálya pedig, melyre mai ifjú generációnk oly nagy előszeretettel ösztönlik,

először is emberhez méltó nemességére nézve meg sem közelíti a mezőgazdasági foglalkozást, másodszor pedig nagyon ingatag jövőjü, mert hiszen hazánk egész sorsa se mondható ma még teljesen biztosítottnak.

Maradjunk meg a régi utakon, neveljük gyermekeinket azon alapiránnyal, hogy belőlük apáik földén jó művelt, értelmes gazdák és gazdaasszonyok lehessenek akkorra, midőn majd átvehetik apáik örökét.

Általában gyermekeink nevelésénél több gondot kell fordítani a régi egyszerű erkölcsökhöz való ragaszkodásra, mert hiszen az ember nevelésénél azon rendszerek maradtak fenn, melyek tapasztalata szerint legalkalmasabbaknak bizonyultak az ember életképességének emelésére.

Nem szabad felednünk, hogy először is a házi nevelés, a család körében való képezés hiányait sohasem pótolhatják ki a legkitünőbb tanintézetek sem, s a szülők az állam bármely kitünő oktatási gondoskodása mellett sem menthetők fel azon kötelezettség alól, hogy tulajdonkép maguk foglalkozzanak gyermekeik nevelésével.

A tapasztalat eléggé mutatja, hogy egész életükben boldog s virágzó családokat alapító férfiak és nők egyaránt többnyire oly családokból kerülnek ki, melyekben az Uj-világ minden csábító ingerlése dacára is megmaradt a régi egyszerű életmódhoz való ragaszkodás, a melyekben a gyermekek nem látták s nem tanulták meg szülőiktől a világszólás temérdekféle mesterségét, hanem

rendezett s jó vagyoni állapot mellett is szerénységben, egyszerűségben, istenfélelemben neveltettek fel.

Ne sajnáljuk gyermekeink képeztetésétől az erre szükséges összeget, mert ez a legbiztosabb apai örökség, melyet éppen napjainkban nekik hagyhatunk, de legyen gondunk rá, hogy képeztetésük ne csak fitogtatás czéljából történjék, hanem a mi ismereteket szereznek, azok át is járják egész lelkületüket, vagyis, hogy mindig megemésztessék azt, a mit tanulnak, mert e nélkül a tanulás nagyobb szerencsétlenség mint a tudatlanság.

M. F.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága folyó hó 4-én d. u. tartotta rendes havi ülését báró Bánffy Dezső főispán ömlga elnökelete alatt, melyen jelen voltak az előadókon kívül: Bokros Lajos, Róth Pál, Fejérvári Károly, Rettegi Sándor, Krémer Samuel és Bárány Lukács (pleb.) bizottsági tagok. — Az elnöki jelentések tudásul vétetvén, Bándy György aljegyző egy pár korcsmárlási ügyben beadott felebbezést adott elő. Báró Diószegi Géza főjegyző, gr. Wass Béla és Simon Kálmán bizottsági tagoknak a mai ülésről történt elmaradásáról szóló igazolását olvasta. Tudásul vétetett.

Halász Ferencz szabadságidőt élvező királyi tanfelügyelő helyett Lengyel János segédtanfelügyelő adott elő. Havi jelentéséből megemlítiük,

hány gazdát ismerek, kit a beruházások tettek tönkre.

Hogy a gazdasági könyvvitel fölött tett tapasztalataimat is felemlítem, röviden kijelentem, hogy tisztességesen vezetett könyvvitel előtt nagy respectusom van. De azt is megjegyzem, hogy gyakran hibába esik az ember. Ha nagy jószágot kell kormányozni, s azon helyzetben vagyunk, hogy egy könyvvitőt alkalmazzunk kettős könyvvitel czéljából, akkor azt hiszem, nagyon érdekes észleletekre fogunk jutni, de azért a birtok egy krajczárral se hoz többet. A gazdának vagy jószágkezelőnek csak ahhoz kell értenie, hogy czeruzával egy darabka rongypapíron is jól tudjon számolgatni; rá nézve csak a kis számadás mérvadó, melyet önmaga eszközöl sebtiben arra nézve, hogy üzleti szempontból czélszerű-e ez vagy amaz vagy pedig nem.

Már egyizben említém, hogy a gazda főtulajdonságai közé kell tartoznia a takarékoságnak. S tán nem lenne rossz, ha a gazdasági akadémián tanszéket állítanak fel a „gazdálkodás“ ra persze e szót a „takarékoskodás“ értelmébe véve. Nagyon sokat beszélnek arról, hogy a mezőgazdaság, a tönk szélén áll; az én meggyőződéseim nem ez. — Megengedem ugyan, hogy nehéz időket élünk mostanában mi gazdák, de a mezőgazdaság, mint ilyen, a paraszt azért nem kénytelen tönkre menni: csak takarékoskodni tudjon. Készpénzre főleg s majdnem kizárólag — az adóra van szüksége; annyit pedig parasztjószágá még mindig hoz neki. Hanem persze korcsmába nem szabad járnia, ha csak igen jó termés nem tölti meg csűrjeit.

Itt el nem mulaszthatok egy megjegyzést tenni a földbirtokos — akár uraság, akár paraszt — hitelviszonyairól, illetve jelzálog-kölcsöneiről. Azt kívánják, hogy minden lehető elkövettség,

miszerint a gazdának alkalma legyen nagyon olcsón, tehát pl. 3%-on pénzhez jutnia. Megengedem, hogy a kinek birtoka már-már meg van terhelve, annak jól esnék e 3%-os kölcsön a mostani 5—6, sőt 5—10% helyett. De kétségbe vonom, hogy a gazdára, s főleg a parasztra nézve kívánatos lenne ily könnyű pénzszerzési mód. Lehet rá eset, hogy a gazdának tényleg nagy szüksége van pénzre, s ekkor — megengedem — nagy hasznára lenne. De különben sokkal veszedelmesebbnek tartom a kölcsön könnyű megszerzését — én magam is szenvedtem alatta. Mert hát könnyen elképzelhetünk nemde egy vállalkozó szellemű gazdát; nem kell azért könyveműnek lennie! Pénzt vesz kölcsön, új tehénistállót épített, ezt vagy amazt a gépet veszi meg — s egyszerre azon veszi észre magát, hogy a legutolsó rög is meg van terhelve, s a melioratók kamatai már nem fedezik az olcsón felvett kölcsönök kamatait sem. A csekély 3% mellett is tönkre mehet tehát. Mig ha nem juthatott volna oly olcsón pénzhez, nem vette volna igénybe a hitelt, s nem eszközölt volna számos hibás, vagy czélszerűtlen befektetést.

Röviden összegezve a mondottakat: én egyáltalán nem vagyok a gazdasági akadémián való tanulás ellen, csak azt kívántam jelezni, hogy tapasztalatom szerint a gazdára nézve fődolog a practicus tudomány: ez az a 90%, melyről szóltam, s melylyel a theoreticus tudománynak csak 10%-ja áll szemben. Én bátorítom s ösztönözöm a gazdákat; én magam is testestől-lelkestől gazda vagyok, s mindenkinek azt mondom, aki gazdálkodásra szenteli életét, hogy nem fog hiába dolgozni, s hogyha derék ember, sikerülni fog neki e pályán tisztességesen megélni!

A „Szolnok-Doboka” tárczája.

Hogy lettem én gazdává?

Elbeszéli:
egy volt katonatiszt.

II.

A mi a gazdasági pályára lépett fiatal emberek kilátásait illeti, én azok közé tartozom, kik azt mondják hogy a fiatal gazdának manapság igenis vannak kilátásai, feltéve, hogy — valóban alkalmas e hivatásra. A szülék feladata, megtenni minden lehető arra nézve, hogy gyermekük a neki való pályát válaszsza.

Nagyon sajnálatos az, amit napjainkban gyakran hallunk mondani, hogy ha valaki nem igen tehetséges: azért a gazdasági pálya még mindig nyitva áll előtte. Én ezt roppant tévedésnek tartom. Azt könnyen elgondolhatom, hogy valakiből, akinek pl. a nyelvek iránt nincs tehetsége, a ki tehát nem gymnásiumba való, még mindig lehet derék gazda. De az a nézet alaposan hibás, hogyha valakinek se erélye, se practicus tudománya nincs, azért még mindig elég jó gazdának; az ilyen ember mindig csak alsórendű szerepet fog játszani és nem viszi semmire, akár a maga akár a mások birtokát kezeli.

De arról viszont meg vagyok győződve, hogy egy ügyes, erélyes, practicus előképzettséggel bíró fiatal gazdának szép jövője nyílik.

Tapasztalataim közül kívánom még a figyelmet felhívni a beruházásokra, arra a pénzösszegre, melyet az épületek javítására, csűrök, istállók építésére stb. adunk ki, s mely többnyire, a lehető legkevesebb kamatot fizeti vissza. Akár-

hogy a nagyilondai állami elemi iskolánál beszüntetve volt egy tanítói állás újból rendszeresített. — Incze Kálmán kir. főmérnök előadásából megtudtuk, hogy Dengeleg és Ormány községek a szamosujvári postahivatal kézbesítési kerületéből a nagyiklói posta kézbesítési kerületébe osztattak be. A vármegye alispánja utasított, hogy a borkut-magyarlóposi — gróf Eszterházy István által megvett — hidon, a vámszedés beszüntetése iránt, a szerződés értelmében intézkedjék.

Placsintár Ödön aljegyző katonaságbóli elbocsátási és kivételes nőülési engedélyérti folyamodásokat, Bokros Andor pedig pótdó leirási ügyeket adott elő. Dr. Gajzágó László tiszti főorvos a közegészségügyet kielégítőnek jelzi. Ragályos, vagy járványos betegségek nem észleltek. Egyedül a kanyaró lépett fel szórványosan, egy pár községben. — Bruszt Ignác kir. ügyész a törvényszék és kir. járásbíróságok fogdái vizsgálatáról tett jelentést s e mellett felemlíti, hogy az elmúlt hóban rabmunkából 25 frt 02 krajczár jött be.

Pál István kir. adófelügyelő több ház- és egyéb adó, hadmentességi díj és bírságok leírását hozta javaslatba. Javaslatait elfogadták. Egy főszolgabíró és néhány községi előjáró ellen az adók be nem hajtása miatt a felelősséget kimondták és több ingatlan végrehajtást rendeltek el.

Voith Gergely közigazdasági ügydarabjai közt ez alkalommal felemlítést érdemlő nem volt. — Anka Péter árvaszéki elnök jelentései tudásul vétettek.

Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán jelenti, hogy a folyó évi törvényhatósági közmunka már legnagyobb részben le van dolgozva, s azt e hó 2-ik felében számba venni akarván, kéri a számbavételhez a szokott módon bizottsági tagok kiküldését. A közmunka számbavételnél közreműködésre felkérnek: gr. Wass Béla, Bokros Lajos és Rettegi Sándor bizottsági tagok.

Az ülés 6 órakor éri véget.

Regale-értekezlet Kolozsvárt.

A regale, illetőleg az italmérési jognak megváltása érdekében a kormány által tervbe vett, s lapunk 35-ik számában kivonatossan közölt, eljárással szemben, bérczes hazánkban élénk mozgalom, mondhatjuk heves támadás indult meg. Ezeknek befolyása alatt a már a kormány által egybehívott bizottságnak egyik ténykedő tagja, az erdélyi gazdasági egylet alelnöke Szabó József, e hó 1-ére az erdélyi érdekelteket egy értekezletre hívta egybe. Az értekezleten képviselve voltak megyeink nagyszámú birtokosai, főispánjaik, vagy alispánjaik által; megjelent továbbá több országgyűlési képviselő és arisztokracziánk számos tagja.

Szabó József elnök megnyitván az értekezletet, megnyitó beszédében bővebben ismerteti a kormány javaslatát, a regale-enquette lefolyását és a megváltást. Elfogadandónak tartja kulsul az öt éves adóalapot, de eltérésekkel az eredeti javaslattól, a végből, hogy a váltság tényleges és a regale-jövedelem alapján legyen. Az évnegyedes elszámolást pártolja, az itálárulási jövedék évek múlva emelkedik és jövedelmet fog hozni az államnak, miért méltányosnak tartja a bevallástól eltérni. Kéri az értekezletet, hogy a kérdést nagy horderejű fontosságánál fogva tárgyalatosan vitassák meg.

Huszár Károly báró képviselő a javaslatban oly sérelmes pontokat talál, melyek orvoslása okvetlenül követelendő. A kezelési levonást, mint merőben indokolatlant, törülni kívánja. A megváltási alappal és a szigorú ragaszkodással szemben nagyobb latitudot kíván. Indítványozza, hogy a gazdasági egylet emlékiratot intézzon a kormányhoz. Politikai tőkét nem szabad faragni e kérdésből. Ha tapintattal járunk el, a kormány figyelembe veendi a kérést, ha azonban eredménytelen lenne a felszólalás és ha a kormány ragaszkodni fog eredeti javaslatához, nem áll jót az elfogadásért.

Bánffy György báró a javaslat ellen szól, de a regale-megváltást elvileg elfogadja. Indítványozza, bizassék meg az erdélyrészi gazdasági egylet, hogy az értekezlet elnöke által javasolt elvek értelmében a kormányhoz felterjesztést szerkeszsen; tegye magát a birtokosság érintkezésbe az erdélyrészi képviselőkkel és ennek eredményeként küldessék ki egy tizenöttagu bizottság, mely-

nek feladata lesz a felterjesztés elkészítésekor a kifejtett elvek támogatása céljából az erdélyrészi képviselőket összehívni.

Mikes Miklós a regale-javaslat ellen emelt szót, elfogadja Bánffy indítványát. Zeyk József szintén elfogadja az indítványt. Ha e működés — ugymond — eredményre nem vezet, minden erdélyi képviselő tudni fogja kötelességét. Ugron Ákos és Toroczka János a javaslat ellen szólnak. Elfogadják Bánffy indítványát. Dr. Groisz Gusztáv az adóbevallás ellen kel ki és azt elítéli. A regale értékének bebizonyítására határidőt kíván. Az átlagra nézve nem az 1882—86-iki időszakot, hanem az 1884—88-iki időszakot kívánja s a regale értéke feletti döntést a legfelsőbb pénzügyi bíróságra kívánja ruházni. Hozzájárul Bánffy indítványához. Felszólalt még Gyarmathy Miklós, ki a kárpótlást az urbéri telkek száma szerint kívánja megállapíttatni. Miksa Elek nem tartja szükségesnek az országgyűlési képviselők presszionálását. Ugyanigy nyilatkozik Horváth Gyula országgyűlési képviselő is. Az elnök kijelenti: A többség elfogadta Bánffy indítványát, melyszerint a felterjesztés szerkesztése a gazdasági egyletre bízatik, mely felterjesztést azután bizottság útján egybehívandó erdélyrészi képviselők által kívánja az értekezlet elfogadtatni. A bizottság erre 17 taggal megalakult. A gyűlés ezzel véget ért.

LEVELEZÉS.

Szék, 1888. aug. 26.

A széki műkedvelők szegénysorsu iskolás gyermekek felöltöztetése céljából, tánczvigalommal egybekötött színelőadást rendeztek aug. 25-én este az állami iskolában. Előadatott „Angolosan” című 2 felvonásos vígjáték. Az előadásban közreműködtek: Héger Czeczilia, Székely Ferencz, Somkerei Lujza, Horvát Károly, Horvát Péter, Dáhinten Elza, dr. Wettenstein Nőé, Lénárd Bálint.

Az előadás általában igen csinosan sikerült. Teljes elismerést érdemel dr. Wettenstein Nőé ur községünk közszeretben álló derék orvosa, mint fáradhatatlan, buzgó rendező. — Az előadás után a bálterembe vonult a díszes társaság, hol a bonczhidai „mórék” rázendítették s 20—25 pár járta a négyest, meg a csárdást reggeli 5 óráig.

Rég nem látott Szék ilyen szép közönséget; jelen volt Szék és vidéke intelligenciája, s látszott, hogy a nemes cél lebegett szemük előtt, mert daczára, hogy a jegyek csak 10, 20 és 40 krajczárosak voltak, befolyt összesen 37 frt 96 kr., ebből leütve a 14 frt 46 kr. költséget, átadatott az állami iskola igazgatóságának a szegénysorsu tanulók javára 23 frt 50 kr. — Felülfizettek: Dr. Schnell Károly 1 frt, Horvát István 30 kr., Bencze Károly 20 kr., Kiss Sándor 20 kr., Halász Jenő 60 kr., Farkas János 20 kr., Balogh József 20 kr., Roska Márton 1 frt 20 kr., dr. Wettenstein Ármán 50 kr., Sallai András 10 kr., Posta István 10 kr., özv. Báthori Gáborné 20 kr., Pálffy Ernő 1 frt 80 kr., Bartók Béla 20 kr., Járai Márton 20 kr., Lőrinczy Menyhért 20 kr., Lénárd Sándor 10 kr., Hennig Károly 20 kr., Sipos János ifj. 6 kr., Nagy Sándor 20 kr., báró Bánffy László 60 kr., Ádám Albert 30 kr., egy ismeretlen jó szív, ki nem akarja magát megnevezni, 3 frttal sietett enyhíteni a szegény ruhátlan tanulókon.

23 forint 50 krajczár tiszta jövedelmet a szegény gyermekek ruházatára dr. Wettenstein Nőé ur műkedvelő társulat rendezője, alulírott igazgató tanítónak átadott.

Fogadják a nemesszivű adakozók, valamint a szép számmal megjelent nemeskeblű közönség is a szűkölködő gyermekek hálás köszönetét, kiknek becses adományaikkal lehetővé tették a dermesztő hideg beálltával is az iskolába járást. Isten az ily nemeskeblű emberbarátokat a népnevelés ügye érdekében sokáig éltesse.

Bencze Károly,
áll. isk. ig. tanító.

Szöke Albert,
állami iskolai tanító.

IRODALOM.

— **Irodalmi hírek.** Az ifusági irodalom terén öröndetes jelenségként üdvözljük a „Magyar Ifjúság” című lapot, mely most kezdődő VI-ik évfolyamában az ediginél is terjedelmesebb, közleményekben és képekben gazdagabb fü-

zeteket ad. Melegen ajánljuk a családapák figyelmébe. A lap ára egy-egy évharmadra 2 frt. Előfizethetni a kiadóhivatalban Budapesten. — Megjelent az „Armenia” magyar örmény havi szemle szeptemberi száma; ez is érdekes tartalommal, u. m.: Dr. Molnár Antal: A behíztuni felirat Örményországról. K.: Három drága emlék. Esztegár László: Ráffi emlékére (költemény). Dr. Gopcsa László: Szamosujvár díszpolgárai, Szongott Krisztof: Örmény kérdés. stb. Melyek után jönnek kisebb közlemények s végül „Mi ujság az örményvilágban” című rovat változatos hirieivel. — Vettük Koczányi és Vitéz kassai könyvkereskedéséből Kovácsy-Monostori állattanárók által irt „A ló és annak tenyésztése” című mű I-ső mutatvány-füzetét. A mű beltartalmára nézve már az első füzet kiválóan érdekes, a mennyiben a bevezetés után a természetrajzi adatokkal, tehát az equidákkal foglalkozik, s jól sikerült ábrákkal illusztrálja az ide tartozó lóféléket. Ezekon kívül tárgyalja a betegség és egészség jeleit, a ló vérmérsékletét és szervezetét stb. A munka csinos kiállítására nagy súly lett fektetve s bátran kiállja a versenyt hasonirányu külföldi művekkel. A mű 12—14 füzetben lesz teljes, s egy-egy füzet ára 50 kr.

VEGYESEK.

— **Vármegyénk** törvényhatósági bizottságának őszi rendes közgyűlése folyó évi október 16-ikára hivatott egybe. A gyűlés tárgysorozatát jelen számunk hivatalos rovata hozza.

— **Honvédeink** folyó hó 6-án kora reggel indultak el városunkból az őszi gyakorlatokra nagyszámú közönség jelenletében, a helybeli tűzoltó zenekar kísérete mellett. — Szamosujvárt is nagyon szívélyesen fogadtak az ottani tűzoltók zenekarával.

— **Gazdasági egyletünk** módosított alapszabályát a földmívelési miniszter jóváhagyó záradékával megerősítette.

— **Időjárásunk** rendkívül kedvező. A napalok nyári hőségét mérsékli a már hosszú éjelek hűvössége. A törökbuza nagyon szépen fejlődik s főleg a késői vetések ígérnek szebb termést. A szőlőtők venyigéin a levelek a téli nagy fagy utólagos befolyása, vagy a nyári rendkívüli hőség következtében mintha dér vette volna el, megfonyadtak, s félni lehet, hogy a csekély szőlőtermés is ez által semmivé lesz.

— **A lefolyt erdélyrészi tenyészállatkiállítás** Kolozsvárt, lovakban, szarvasmarláokban, hizott állatokban s baromfiakban gazdag volt. A jury még a megnyitás napján megalakult s befejezte munkálatait is. A legnagyobb, nyolczszáz frankos díjat Wesselényi Miklós báró zsibói ménese nyerte. Egy porosz társulat szép áron vásárolt itt lovakat. Wesselényi báró „Helena” nevű telivér kancaját 3000, ugyanannak „Theodóra”-ját 4000 frton vásárolta meg. A jubok közt báró Bánffy György kalotaszegi havasi hófébér gyapjassai tünettek fel, melyek első aranydíjat nyertek. A geszti hazai kondorsértések dícsérő oklevelet nyertek. A rendkívüli nagyszámú baromfiak közt jeles példányok voltak. Ugyancsak aznap nyílt meg a munkássegédek kiállítása is, a mely iránt a közönség nagy lelkesedéssel volt.

— **A regale megváltásával** az italmérési jog átszáll az államra, vagy is az erről készült javaslat értelmében a jövő évtől kezdve állami jövedéket képez, minek folytán bárki, tehát nemcsak vendéglősök, korcsmárok, hanem gyárosok, kereskedők, kávéosok, czukrárszok és bortermelők is, csak pénzügyi hatóság engedélye mellett mérhetnek ki s árulhatnak szeszes italokat kis mértékben, s hogy ezért a fővárosban 50—500, a többi helyeken azok lélekszáma és forgalma szerint 10—100 forintig menő évi díjakat, illetve a kisebb forgalommal bíró vállalkozók ezen díjtételeknek bizonyos hányadát tartoznak fizetni. Ezenkívül a kimért vagy kis mértékben eladott szeszes italok mennyisége szerint fizet még minden vállalkozó italmérési adó címén, még pedig a bor és sör hektoliterje után 1 frtot, minden hektoliter 100 foku szesz után 15 frtot. Az italmérési illeték megszabását e célra szakértőkből alakított kivét- és felszólamlási bizottságok eszközlik. Az italmérési adó beszédese zárt városokban kapuadó alakjában, nyílt helyeken pedig olyképp történik, hogy 1. a kincstár az italmérést

gyakorlóval az adó iránt bizonyos időtartamra ki-
egyezik, vagy 2. az italmérési adó beszédésének
jogát a községnek vagy más vállalkozónak bérbe
adja, vagy végre 3. az adót kincstári kezelés ut-
ján szedi be.

— **Eljegyzés.** A magyar-láposi járás derék
szolgabírója Gajzágó Vilmos, egy pár nap
előtt eljegyezte m. láposi m. királyi postamester
— Voith Jakab kedves és szeretetreméltó
leányát, Irmát. Állandó boldogság kísérje kö-
tendő frigyöket!

— **A magyar-láposi áll. elemi népiskolában**
az 1888—89-ik tanévre a beiratások f. hó 3-án
vették kezdetüket, s tartanak szeptember 9-ig. A
rendes tanítás pedig f. hó 10-én veendi kezdetét.
Tandij 1 frt, beiratási díj 25 kr., ezt a vagyono-
sabb szülők fizetik. A szegényebbek tandijul fizet-
nek 50 krt, beiratási díj 25 krt. Az egészen
szegények a tandij fizetése alól felmentetnek.

— **A múlt vasárnap éjelen** a „Három csil-
lag” czimű bormérésben vérengzéssel végződött
dulakodás folyt le. A többek közt Pálfi, ifju czi-
pész karja éles kaczorral mélyen lett fölhasítva.
Az éjféli órákon túl keresték fel a város főorvosát.

— **Folyó év július hava 29 ikén** a magyar-
láposi olvasó-egylet javára Sztojkan tartott bál
tisztá bevételehez ifj. méltóságos gróf Teleki
Domokos ur 10 frttal kegyeskedett járulni. Nemes
adományáért fogadja az egylet hálás köszönétét!

Apró hírek. Ő felsége Gmundenből, a
czárné látogatásáról egyenesen a csehországi had-
gyakorlatokra utazott. Pisekben volt a főhadi-
szállás. — **Az esőzések** oly pusztítók voltak Csehor-
szágban, hogy Pisek egész vidékét árvízveszély
fenyegette. — **Németországban** különös érdeklő-
déssel néznek Albrecht főherczeg látogatása elé,
kit a német császár a gárda hadgyakorlatokra
hívott meg. — **A brassói botrányt** jellemző szin-
ben tünteti föl, hogy Düek József börgyáros, ki
Brenneberg polgármestert a magyar nemzeti lo-
bogó ügyében meginterpellálta, a Ferencz-József
rend lovagkeresztjének tulajdonosa. — **Debreczen-
ből** azt jelentik, hogy a király születésnapján
Védő honvéddörnagy Richter István alezredes egye-
nes rendeletére mondta németül felköszöntőjét. A
kellemetlen ügyben József főherczeg felszólítá-
sára már jelentést tettek. Megemlítjük, hogy Jó-
zsef főherczegnek van egy újabb keletű rendelete,
melynek értelmében a m. kir. honvédség tisztí-
kara minden alkalommal a magyar nyelvet tarto-
zik használni. — **Szentes** város díszes gimnázium-
ot építtetett, melynek felavatása e hó 3-án ment
végebe. — **A francia kormány** nem fél a béke
megzavarásától. — **A francia politikai viszonyok**
komoly aggodalmakat keltenek a mérsékelt köz-
társaságiak körében is. — **Boulanger tábornok**
három napot Brüsszelben töltött, a hol Napoleon
Viktor herczeg környezetével érintkezett. A tá-
bornok a herczeg szomszédságában is lakott. In-
nen aztán Hollandián és Dánországon át Péter-
várra utazott. — **Római hírek** szerint Vilmos csá-
szárt október 6 ikára várják Rómába. — **Vilmos
császár** belügyi politikájára jellemzőnek veszik
azt a bényt, hogy Bennigsen Rudolfot, a nemzeti
szabadevűpárt nagytekintélyű vezérét, a hanno-
veri tartomány elnökévé nevezte ki. — **Szeretik
híresztelni**, hogy Oroszország kudarcot vallott
legújabb kísérleteivel, melyeket a bolgár kérdés-
ben tett.

HIVATALOS RÉSZ.

M. kir. belügyminiszter.

Szám: 57,115. V. b.

Pót-körrendelet
az erdélyi megyék, továbbá Kolozsvár és
M.-vásárhely sz. kir. város közönségének.

A bejegyzett czégű fűszer-, anyag- és ve-
gyeskereskedésekben lepecsételt üvegenként gya-
korolt, édesített, alkohol tartalmu italárulás sza-
bályozása iránt 1880-ik évi május hó 21-én 23,632.
sz. a. kibocsátott belügyminiszteri körrendelet sze-
rint a rozsolis, likör, rum, konyak és más alko-
holtartalmu édesített italok, a fennálló szabályok
értelmében csak akkor tekinthetők lepecsételt üve-
gekben elárúsítható szeszes italoknak, ha azok
ára literenkint és üvegestül legalább 60 kraj-
czárban van megszabva. Az üveg értéke literen-
kint 10 krajczárt meg nem haladhat.

Minthogy azonban a legújabb törvényhozási
intézkedések, jelesül az 1887. évi XLVII. s ille-
tőleg az 1888. évi XXIV. t.-cz. által ugy a bor,
valamint a szesz, s illetve szeszes italok fogyasz-
tási adótételei, az eddigiekhez képest, magasab-
ban vannak megállapítva, a fentebb említett 60
krajczáros minimális ár a felemelt fogyasztási adó-

tételekkel szemben, megfelelőnek többé nem mu-
tatkozik. Tekintettel tehát ezen körülményre, a
törvényhatóságot további mihez tartás és kellő in-
tézkedés végett értesitem, hogy a fentemlített 60
kros minimális árt, egyetértőleg a m. kir. pénz-
ügyminiszter urral, 1 frtban találtam megállapi-
tandónak, önként értetvén, hogy ezen árban az
üvegnek literenkint 10 krajczárt meg nem halad-
ható értéke is bennfoglaltatik.

Jelen rendeletem folyó évi szeptember hó
1-én lép életbe.

Budapesten 1888. augusztus 27-én.

A miniszter helyett:

Beniczky, s. k.
államtitkár.

Szolnok-Dobokavármegye alispánjától.
Szám: 11,920.

Valamennyi vármegyei bizottsági tag urnak!

Főispán úr ő méltóságának idei augusz-
tus hó 31-én 865. eln. sz. a. kelt intézkedése
folytán a vármegye bizottságának rendes őszi
közgyűlését folyó évi október 16-ának d. e. 10
órájára egybehívtam

E rendes őszi közgyűlés tárgyait:

1. kormányrendeletek; 2. a közgyűlést
megelőzőleg tartandó számonkérőszék jelentése;
3 a törvényhatóság 1889. évi költségvetési
előirányzata; 4. a folyó év végével a közigaz-
gatási bizottság választott tagjai sorából ki-
lépendő Bokros Lajos, Rettegő Sándor, Mun-
tyán Ágoston, Krémer Sámuel és Bárány Lu-
kács közigazg. bizottsági tagok helyeinek vá-
lasztás útján betöltése; 5. igazoló s illetve
állandó bíráló-választmányának az 1889-ik év-
re kiigazított legtöbb adót fizető vármegye-bi-
zottsági tagok névjegyzékének bemutatása iránti
jelentése; 6. vármegye alispánjának a várme-
gye választott bizottsági tagjai sorában idő-
közbeni eltávozás és elhalálozás folytán üres-
ségbe jött helyek betöltése czéljából válasz-
tások elrendelése iránti előterjesztvénye; 7.
közigazgatási bizottságnak a közigazgatás ösz-
ses ágainak folyó év első felében történt fo-
lyamáról szerkesztett jelentése; 8. több tör-
vényhatósági keblly ügyek; 9. társ megyék át-
iratai; 10. községi ügyek; 11. magánosok fo-
lyamodványai; 12. Torma Miklós vármegyei
bizottsági tagnak kulturális czélokra fordít-
andópótadó kivetése iránt bejelentett indít-
ványa és ez időközben netalán még beérke-
zendő önálló indítványok — képezendik.

Miről czimet oly felkéréssel értesitem,
hogy fenn jelzettközgyűlésben résztveendő, irt
napon d. e. 10 órakor a vármegyeház tanács-
kozási termében megjelenni sziveskedjék.

Deés, 1888. szeptember 7-én.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Szám: 1245—1888. (206)1—2

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Somkerék köz-
séget és az összes birtokosságot és nemes-
séget illető három havi korcsomajogai fo-
lyó évi szeptember hó 17-én délelőtt 10
órákor ugyancsak jelen évi szeptember hó
29-étől kezdődőleg december hó 25-ikéig
a legtöbbet ígérőnek árverezés után haszon-
bérbe fog adatni, Somkereken a körjegyzői
irodában.

Hova haszonbérelni szándékozik a ki-
kiáltási ár 10%-ent bánatpénzzel ellátva,
meghívatnak.

Az árverezési feltételek mindennap a
körjegyzői irodában megtekinthetők.

Ajánlatok az árverezés megkezdése előtt
elfogadtatnak.

Kelt Somkereken, 1888. szeptember 1.

Szabó Ferencz, Farkas Ferencz,
k. bír. körjegyző.

Szám: 7419—1888. tkvi, (207)1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy a deési takarékpénz-
tár végrehajtónak Auspicz Antalné Liszer Re-

gina végrehajtást szenvedő elleni 400 frt tőke-
követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében,
a deési kir. törvényszék (a deési kir. járásbíró-
ság) területén lévő, Deés városában fekvő, a deési
874. számú telekkönyvben A. 7. rend 1003., 1004.
hrszám alatt foglalt 77. számú kőház és kertre az
árverést 1594 frtban ezennel megállapított kiki-
áltási árban elrendelte, és hogy a fennebb meg-
jelölt ingatlan az 1888-ik évi október hó 29-ik
napján délelőtt 9 órakor Deésen a kjr. telekkönyvi
hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyil-
vános árverésen a megállapított kikiáltási áron
alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik — végrehajtató ki-
vételével — tartoznak az ingatlan becsárának 10
%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-
képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A deési kir. törvényszék, mint telekkönyvi
hatóságtól, 1888. évi augusztus hó 14-én.

Németh János,
királyi törvényszéki bír.

Szám: 4626—1888. (208)1—1

Hirdetmény. Alulirt kir. törvényszék ál-
tal közhírré tétetik, hogy a magyar-láposi urbé-
res közönség által folyó évi 1852. sz. a. benyuj-
tott arányossági kereset tárgyalására folyó év
szeptember 24-re tűzött tárgyalás nevezett köz-
ség lakosságának kérelmére elnapoltatott. Ujabb
tárgyalási határnapul f. év. november hó 5-ik nap-
jának reggeli 9 órája tüzetik ki M. Láposon. Hova
érdekeltek megidéztenek. Deési kir. törvényszék-
nek 1888. évi szeptember hó 1-én tartott üléséből.

Balás. Lázár,
kir. törvényszéki elnök. jegyző.

Szám: 1356—1888. (209)1—1

Hivatalos árverési hirdetmény,

az 1888. évi III. negyed végéig fennálló köz-
adóhátralékok fejében lefoglalt zálogtárgyak-
nak az 1883. évi XLIV. t.-cz. 67., 68., 69.,
70., 71., 72., 73. és 74. §-ai értelmében esz-
közlendő nyilvános elárvereléséről.

A tartandó árverés helye			Az elárverelő in- góságok lefoglaltat- tak az alább megne- vezett községekben	
1-ső árverés községben	nap, óra	2-ik árve- rés község- ben	1888. év	
			augusztus szeptember	
1888. szeptember hóban			4-én és 5-én Szurduk	
Szurduk	21	Szilágy- megye	27-én d. e. 10 órákor	1-én Kis-Krisztolcz
Szalonna	22	Zsibó községben		25-én Szalonna
Tóthszállás	24			22-én Tóthszállás
Kis-Krisztolc	25 d. e. 9 órákor			

A zálogolt tárgyak megnevezése
sommásan, nemenként.

Szarvasmarhák, és pedig: tehenek, ök-
rök, borjuk, bivalok, lovak, kecskék, juhok,
sertések. Gabona és takarmányfélék. Házbeli
butorok. Gazdasági eszközök. Fehér-, ágy-
és ruhanemük, stb. Összesen 2500 forint
becsárban.

Árverési feltételek:

1-ör. Az első árverésen mindazon egyes
zálogtárgyak, a melyek értéke 50 frtot meg
nem halad, becsáron alól is mindjárt föltét-
lenül el fognak adatni; 50 frton felüli ér-
tékű egyes tárgyak pedig csak akkor, ha a becs-
árnak legalább háromnegyed része ígértetik.

2-or. A második árverésen azonban
minden zálogtárgyak külömbség nélkül, a
becsérték háromnegyedén alól is a legtöbb-
bet ígérőnek mindenesetre átengedtetnek.

3-or. A vételár készpénzben azonnal
fizetendő.

Kelt Szurdukon, 1888. szeptember 5.

Sanda György, körjegyző.

Árlejtési hirdetmény.

A m.-láposi templom újból fedetésére nyilvános árlejtés tartatik folyó hó 16-án délelőtt 11 órakor, a ref. egyház tanácsülésében. Kikiáltási ár 750 frt. Árlejtési feltételek a lelkésznél megtekinthetők. (210) **Az előjáróság.**

ELADÓ HÁZ. (211)1—1

Deésen, a Nagy-Király utcában piacos helyen levő Boér Károly-féle, most Gálfalvy Mária tulajdonát képező szép lakház nagy telekkel és melléképületekkel, szabadkézből örökáron igen jutányosan eladó. — Értekezhetni B. Pöllnitz Lajos megbízottal Deésen.

Szám: 1149—1888.

(212)1—2

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, miszerint Apanagyfalu községet illető 1888. évi 3 havi koresmajog, Apanagyfalu községében a körjegyzői irodában 1888. évi szeptember hó 20-ik napján, Málom községet illető 3 havi koresmajog Málom községében a község házában 1888. évi szeptember hó 17-én, és Felső-Oroszfalu községet illető 3 havi koresmajog, Felső-Oroszfalu községében a község házában 1888. évi szeptember hó 22-én egy évre, nyilvános árverés útján haszonbérbe ki fog adatni.

Az árverési feltételek az árverés megkezdése előtt felolvastatni fognak, addig is alólírt irodájában — a hivatalos órákban — bárki által megtekinthetők.

Apanagyfalu, 1888. évi szeptember hó 5.

Miku György, körjegyző.

Szám: 814—1888.

(188)3—3

Árverezési hirdetmény.

Alólírott által ezennel közhirrre tétetik, miszerint Ispánmező és Dögmező községek tulajdonát képező három havi italárulási jogok folyó év szeptember hó 29-ik napjától kezdve egészen folyó év december hó 31-ik napjáig, valamint Kis-Debrek község tulajdonát képező egész évi italárulási joga folyó év szeptember hó 29-ik napjától kezdve egészen a jövő 1889-ik szeptember hó 29-ik napjáig bezárólag Ispánmezőn a körjegyzői irodában folyó év szeptember hó 17-én d. e. 9 órakor nyilvános árverezés útján a legtöbbit igérőnek haszonbérbe ki fognak adatni.

Az árverezési feltételek Ispánmezőn a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Ispánmező, 1888. évi augusztus hó 15-én.

Pécsy Lajos, körjegyző.

Szám: 1006—1888.

(213)1—1

Árverezési hirdetmény.

Melynélfogva ezennel közhirrre tétetik, hogy Nagy-Debrek község tulajdonát képező három havi koresmajog folyó évi szeptember hó 29-től kezdődőleg egész ugyan folyó évi december 31. napjáig bezárólag folyó évi szeptember hó 17-én d. e. 10 órakor Nagy-Debreken a községi bíró házában nyilvános árverezés útján a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni. A részletes árverezési feltételek Alsó-Ilosván a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt az árverezésig bármikor megtekinthetők.

Alsó-Ilosva, 1888. augusztus 25-én.

Horváth Imre, körjegyző.

Szám 5597—1888. tkvi.

(214)1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a „Tisza” biztosító társaság végrehajtatonak Zászlóffy Gábor végrehajtást szenvedő elleni 56 frt 53 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törvényszék (a deési kir. járásbíró) területén lévő, Deésakna községében fekvő, a deési 694. sz. tjkvben, A + 1—5. rend, a 695. sz. tjkvben A + 1. rend és a 760. sz. tjkvben A + 1. rendszámú ingatlanokra az árverést 521 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi szeptember hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor Deésakna község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteuni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Deés, 1888. évi július hó 4 ik napján.

A deési kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.
Németh János,
kir. törvényszéki bíró.

Szám: 5874—1888.

(215)1—1

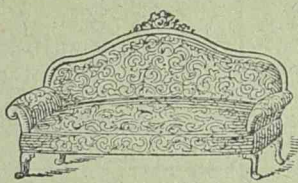
Árverési hirdetmény.

Kabalapataka község urbéres testületének 150 hold területen lévő bükkös erdejének folyó évi makktermése 150 frt kikiáltási ár mellett folyó szeptember hó 20-án d. e. 9 órakor alólírt hivatal helyiségében árverésen el fog adatni. Felhivatnak árverezni szándékozók az árverezési határnapon alólírt irodájában megjelenni.

A járás főszolgabírájától.

Nagy-Ildondán, 1888. augusztus hó 31.

Berzenczei, főszolgabíró.

MINDENNEMŰ BUTORBERENDEZÉSEK.

Alólírott van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek tudomására hozni, hogy

ELSŐ DEESI BUTORRAKTÁR

ezég alatt fennálló butorraktáromat folyó évi április hó 10-től kezdve az ev. ref. templom körfala 1-ső számú boltjába

helyeztem át;

hol is mindennemű butorok, u. m.: szalon-, ebédlő- és hálószobák berendezése, valamint különleges gálántré butorok a legjutányosabb árak mellett kaphatók. Tömör fából hajlitott székek, diófa- és aranykeretű tükrök; nemkülönben csakis raktáromban rendelhető ó-német stíliú képkeretek elvállaltatnak.

Hogy feladatomban megfelelhessenek és butorraktáromnak jó hírnevét emeljem: saját üzletemben

kárpitos műhelyt

tartok, oly kárpitos személy vezetése alatt, hogy a nevezett szakmában a legszigorubb igényeknek is megfelelhessenek. Elvállalok minden néven nevezendő kárpitos munkákat, ócska butorok bevonását; nemkülönben mindennemű matrácok készítését lehetőleg olcsó árak mellett.

Egész temetések elintézését a legolcsóbb árak mellett teljesítem.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve tisztelettel:

GÁBRE JÁNOS,
asztalos és butorraktárlajdonos.

FŐTER, EV. REF. TEMPLOM KÖRFALA 1. SZ.

AZ ÉPÍTŐ NAGYKÖZÖNSÉG, ÉPÍTŐ MESTEREK ÉS FAKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

Mindennemű épületfát, deszkát, léczet, zsindelyt, sodrony- és zsindely szeget, épület vasalást

DEÉSEN, NIK FERENCZ

ezégem alatti raktáromban a legnagyobb mennyiségben készletben tartok és a lehető legjutányosabb árszámítás mellett ajánlok.

Továbbá ajánlom kitünő asztali boromat, literenkint 30 krért; 56 liter vételnél literenkint 20 krért. Ugyszintén Báró Bánffy Dezső-féle ballai olasz és rajnai rizling boraimat is, 30, 60 és 70 krajezáros palaczkokban.

Nik Ferencz.

29—48(29)